

COORDINADORA DE PAHs DEL BAIX LLOBREGAT

MOCIÓ AL PLE DEL CONSELL COMARCAL DEL BAIX LLOBREGAT

ACTUACIÓ URGENT AL BAIX LLOBREGAT PEL DRET A L'HABITATGE I CONTRA LA POBRESA ENERGÈTICA

L'actual crisi ha impactat de manera dramàtica en la vida de milers de persones, que a causa de les dificultats econòmiques sobrevingudes no poden cobrir les seves necessitats més bàsiques. La seva traducció social als darrers 7 anys a Catalunya ha estat, segons el Consell General del Poder Judicial, 68.274 desnonaments. Només el 2015 es van produir 15.557 desnonaments, és a dir, una mitjana de 43 desnonaments al dia. Centenars de milers de persones s'han vist excloses del dret a un habitatge, mentre els bancs eren rescatats amb diners públics. La major part dels desnonaments en els darrers anys afecta famílies que no poder fer front al pagament del lloguer, i aquest fet s'agreuja dia a dia per la pujada desorbitada dels preus del lloguer.

A la comarca del Baix Llobregat, l'any 2015 s'han produït 1.239 desnonaments, un 3% més que l'any anterior, tot i el descens de les execucions hipotecàries. La nostra comarca acumula el major creixement de les execucions hipotecàries des del 2012, i encara avui supera amb escreix la mitjana de la província de Barcelona i de Catalunya.

D'altra banda, en els darrers deu anys el preu de la llum s'ha incrementat un 83% i el de l'aigua una mitjana del 66%. El Síndic de Greuges, a l'Informe sobre la pobresa energètica a Catalunya d'octubre de 2013, documenta els impactes socials, sanitaris i mediambientals de la pobresa energètica, i denuncia el sobreesforç que implica l'acumulació de deutes vinculats al pagament de factures de la llar. A Catalunya, 320.000 famílies es troben amb problemes per fer front al pagament dels seus subministraments bàsics, enfrontant-se a situacions de precarietat extrema i exclusió social, econòmica i residencial.

Cal fer esment que, en aquest context, els ens locals són els que reben en primera instància l'impacte social d'aquesta problemàtica i els que han hagut d'abordar-la incrementant els recursos destinats als serveis socials, amb més ajuts a les famílies per a fer front a lloguers o subministraments, fent actuacions per incrementar el parc públic d'habitatge, etc. Els recursos limitats dels governs locals contrasten amb els milers de pisos en desús que acumulen les entitats financeres, les immobiliàries i la SAREB ("banc dolent") al territori i els guanys dels bancs i dels operadors energètics. Les tres grans companyies elèctriques

(Endesa, Iberdrola i Gas Natural Fenosa) han guanyat 56.000 milions d'euros durant la crisi.

Els governs i el Parlament de Catalunya van emprendre diferents iniciatives legislatives en els àmbits de l'accés a l'habitatge i la pobresa energètica, en especial la **Llei 24/2015, del 29 de juliol, de mesures urgents per a afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica**, fruit de la Iniciativa Legislativa Popular (ILP) impulsada per les Plataformes d'Afectats per la Hipoteca (PAH), l'Aliança contra la Pobresa Energètica (APE) i l'Observatori DESC, i que va ser aprovada per unanimitat al Parlament de Catalunya. La Llei 24/2015 s'ha mostrat com un eina útil i eficient per garantir el dret a l'habitatge digne per a les famílies en risc d'exclusió residencial. Tot i ser una eina útil, des de l'Administració s'ha reaccionat força lentament i es podria haver fet molt més: convenis amb les empreses subministradores, cessions obligatòries de pisos buits i sancionar d'ofici per l'incompliment de la norma.

El passat 29 d'abril, el Govern de l'Estat en funcions, en mans del Partit Popular, va posar un recurs amb suspensió cautelar al Tribunal Constitucional (TC) contra la Llei 24/2015. El 31 de maig, el TC va admetre el recurs i va suspendre parcialment la Llei, i concretament els procediments per cancel·lar el sobreendeutament de les famílies en situació de vulnerabilitat sobrevinguda (articles 2, 3 i 4), la obligació per als grans tenidors d'habitatge d'oferir un lloguer social a les famílies en risc d'exclusió residencial o sense alternativa habitacional (article 5.1, 5.2, 5.3 i 5.4), la cessió obligatòria de pisos buits a les administracions per part dels grans tenidors en municipis on hi hagi alguna família en risc d'exclusió residencial sense alternativa habitacional (article 7) i diferents disposicions (addicional, transitòria segona i final tercera).

El 3 de maig, a la Cimera del govern de la Generalitat, els ens locals i el grup promotor de la ILP, es van adoptar diferents compromisos per a fer front a la suspensió parcial de la Llei 24/2015, entre els quals:

- 1- la tramitació d'una nova llei urgent per donar cobertura als articles suspesos de la Llei 24/2015, amb participació dels ens locals i les entitats impulsores de la ILP;
- 2- la creació d'una comissió de treball formada per la Generalitat, els ajuntaments i el grup promotor de la ILP amb l'objectiu d'activar de forma immediata les mesures d'urgència per a cobrir el buit dels articles impugnats mentre no es creïn els instruments per a substituir-los;
- 3- signar de manera immediata els convenis entre les administracions i les companyies subministradores per a l'aplicació de la Llei 24/2015, que inclogui la creació d'ajuts a fons perdut destinat a persones i unitats

familiars en situació de risc d'exclusió residencial i a càrrec del benefici que aquestes empreses obtenen amb la prestació de serveis.

El 25 de maig, les entitats promotores de la ILP y els dotze ajuntaments més poblats de Catalunya, més les entitats municipalistes i l'Àrea Metropolitana de Barcelona, van acordar de forma prioritaria mobilitzar habitatge buit, mitjançant la inspecció i, en el seu cas, la sanció als grans tenidors d'habitatge, en aplicació de la Llei 18/2007 del Dret a l'Habitatge de Catalunya. També van acordar impulsar en el termini d'un mes les inspeccions d'ofici a les empreses subministradores fent ús de la potestat sancionadora en el cas d'incompliment de la legislació vigent, i els ajuntaments es van comprometre a adaptar abans de setembre els reglaments de les Meses d'Emergència, incorporant els criteris i requisits de la Llei 24/2015 per a determinar els casos de risc d'exclusió residencial i el càlcul del lloguer social. Finalment, es va acordar instar a la Generalitat a augmentar la partida pressupostaria destinada a polítiques públiques d'habitatge i a obrir urgentment la convocatòria de nous ajuts al lloguer, en forma de convocatòria oberta permanentment, com es fa a la resta d'Europa.

El 26 de maig la Diputació de Barcelona, amb els únics vots en contra dels representants del PP, votava una moció de suport a la Llei 24/2015 i al món local que es va manifestar en desacord amb la suspensió.

Des d'aleshores no s'ha avançat suficientment i bona part dels acords adoptats en el seu moment no s'han dut a la pràctica. Els bancs i els fons voltors han continuat desnonant, i les subministradores han continuat tallant els subministraments a famílies vulnerables, amb resultats dramàtics com la mort de la Rosa a Reus el passat 14 de novembre.

La Llei 4/2016, de 23 de desembre, de mesures de protecció del dret a l'habitatge de les persones en risc d'exclusió residencial, conté alguns aspectes positius, però no ha tingut suficientment en compte l'opinió dels promotors de la ILP i difícilment servirà per a cobrir eficaçment la part suspesa de la Llei 24/2015. Els ajuntaments actuen amb massa lentitud, especialment a l'hora de sancionar els grans tenidors d'habitatges buits. I el projecte de pressupostos de la Generalitat dedica recursos molt insuficients a les polítiques públiques d'habitatge.

Tot i la suspensió parcial de la Llei 24/2015, hi ha una altra part de la Llei en vigor, i legislació vigent que ofereix a les administracions instruments d'intervenció per impedir que ningú es quedi sense sostre o accés als subministraments bàsics per manca de recursos. És per això que el Ple del Consell Comarcal del Baix Llobregat adopta els següents

ACORDS:

Primer: Elaborar i posar a disposició de tots els ajuntaments de la comarca, en el termini de dos mesos, una Guia Informativa d'Actuacions a partir de la legislació aplicable pels ajuntaments per fer front a l'emergència habitacional i la pobresa energètica, especialment la part vigent de la Llei 24/2015 de mesures urgents per a afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica (que inclou les actuacions municipals per a garantir el dret als subministraments bàsics i els barems per a determinar el risc d'exclusió residencial i per a calcular el lloguer social), la Llei 4/2016 de mesures de protecció del dret a l'habitatge de les persones en risc d'exclusió residencial (que inclou mesures a disposició dels ajuntaments, com l'expropiació temporal d'habitatges buits per causa d'interès social i l'expropiació d'ús, per garantir el real·lotjament de persones en risc d'exclusió residencial que perdin el seu habitatge sense alternativa habitacional i per a incrementar el parc d'habitatge social de lloguer) i la Llei 18/2007 del Dret a l'Habitatge (que regula els procediments d'inspecció i sanció als grans tenidors d'habitatges buits). La Guia incorporarà el contingut bàsic de les sentències recents sobre clàusules abusives dels contractes hipotecaris (clàusula sòl, despeses de constitució, venciment anticipat, etc.) i, en el seu cas, els procediments habilitats per a les reclamacions de les persones afectades.

Segon: Cooperar amb els ajuntaments i facilitar els recursos tècnics i humans necessaris per a l'aplicació de la legislació vigent en la lluita contra l'emergència habitacional i la pobresa energètica, mitjançant la provisió dels tècnics necessaris i, especialment, la formació de tècnics locals.

Tercer: Cooperar amb els ajuntaments assessorant i facilitant la signatura de convenis amb les empreses subministradores d'aigua potable, en aplicació de l'article 6 de la Llei 24/2015, per tal de garantir el subministrament d'aigua a tota la població. En aquests convenis, es regularitzarà el servei de subministrament d'aigua potable a les famílies en risc d'exclusió residencial que viuen en habitatges sense titularitat i/o contracte del servei. Facilitar assessorament i suport tècnic per a la inspecció d'ofici i sanció a les empreses de subministrament d'aigua potable que incompleixin la llei.

Quart: Donar suport, d'acord al principi de subsidiarietat que recullen els articles 26 i 28 del Decret Legislatiu 4/2003 pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei de l'organització comarcal de Catalunya, als municipis amb menys població per a que les famílies vulnerables que hi viuen tinguin garantits els drets a un habitatge digne i als subministraments bàsics.

Cinquè: El Consell Comarcal impulsarà, en el termini de dos mesos, una campanya informativa, a través dels mitjans de comunicació comarcals i locals, informant a tota la població de la comarca dels seus drets en matèria d'habitatge i subministraments bàsics i dels mitjans al seu abast per tal de garantir aquests drets.

Sisè: Instar a la Generalitat, mentre no es signin els convenis amb les empreses subministradores d'electricitat i de gas natural, a fer inspeccions d'ofici a aquestes empreses, sancionant les que incompleixin la llei 24/2015, fent públiques les sancions i no contractant amb aquestes empreses.

Setè: Instar al Govern de la Generalitat a que incrementi la partida destinada a polítiques públiques d'habitatge per poder donar resposta a les necessitats actuals i per a poder complir amb les lleis vigents a Catalunya. Els habitatges públics són l'1% del parc d'habitatges de Catalunya, en contrast amb el 18% de mitjana als països de la UE. Cal concretar el compromís d'arribar al 7% l'any 2021 i al 15% el 2027. També instem la Generalitat a dotar els pressupostos d'una partida suficient que permeti obrir una convocatòria oberta permanentment d'ajuts al pagament del lloguer, evitant així milers de desnonaments per impagament del lloguer a petits tenidors.

Vuitè: El Consell Comarcal del Baix Llobregat i la Coordinadora de Plataformes d'Afectats per la Hipoteca (PAHs) dels Baix Llobregat, impulsora d'aquesta moció, consideren que els ajuntaments del Baix Llobregat, la tercera comarca de Catalunya amb més de 800.000 habitants, haurien de tenir representació en aquelles instàncies on participin els grans municipis per a debatre i acordar iniciatives relacionades amb l'emergència habitacional i la pobresa energètica. Instem als organismes i entitats implicats en aquestes instàncies a trobar la fórmula que permeti superar aquesta mancança.

Novè: Traslladar els presents acords a la Coordinadora de Plataformes d'Afectats per la Hipoteca (PAHs) del Baix Llobregat, als Ajuntaments del Baix Llobregat, als grups parlamentaris del Parlament de Catalunya, a les entitats municipalistes (ACM i FCM), al Govern de la Generalitat, al Grup Promotor de la ILP (Plataformes d'Afectats per la Hipoteca, Aliança contra la Pobresa Energètica i Observatori DESC) i a tots els mitjans de comunicació públics, comarcals i locals, del Baix Llobregat.

Sant Feliu de Llobregat, a 20 de març de 2017